

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0735

<http://hdl.handle.net/2333.1/dz08kq26>

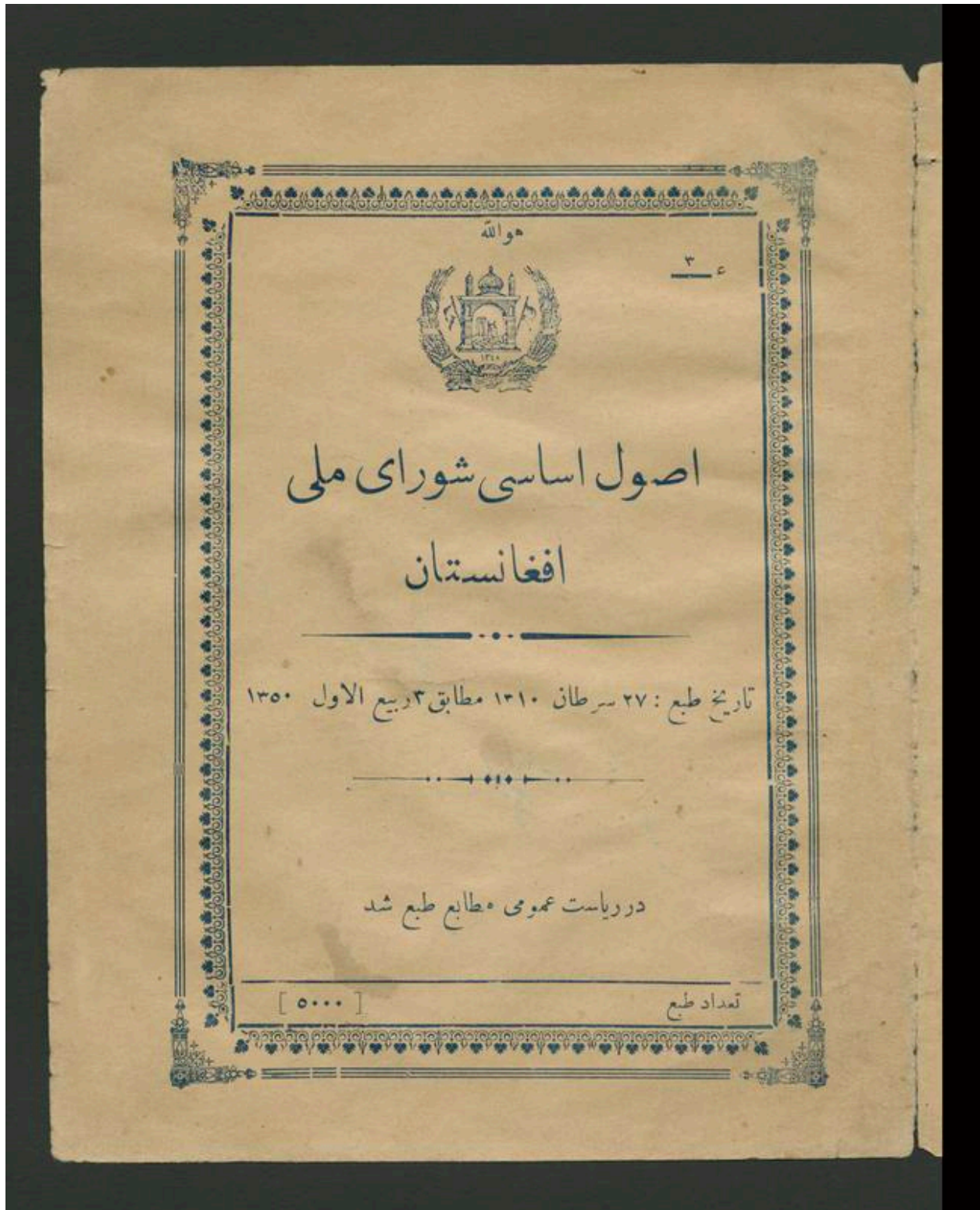

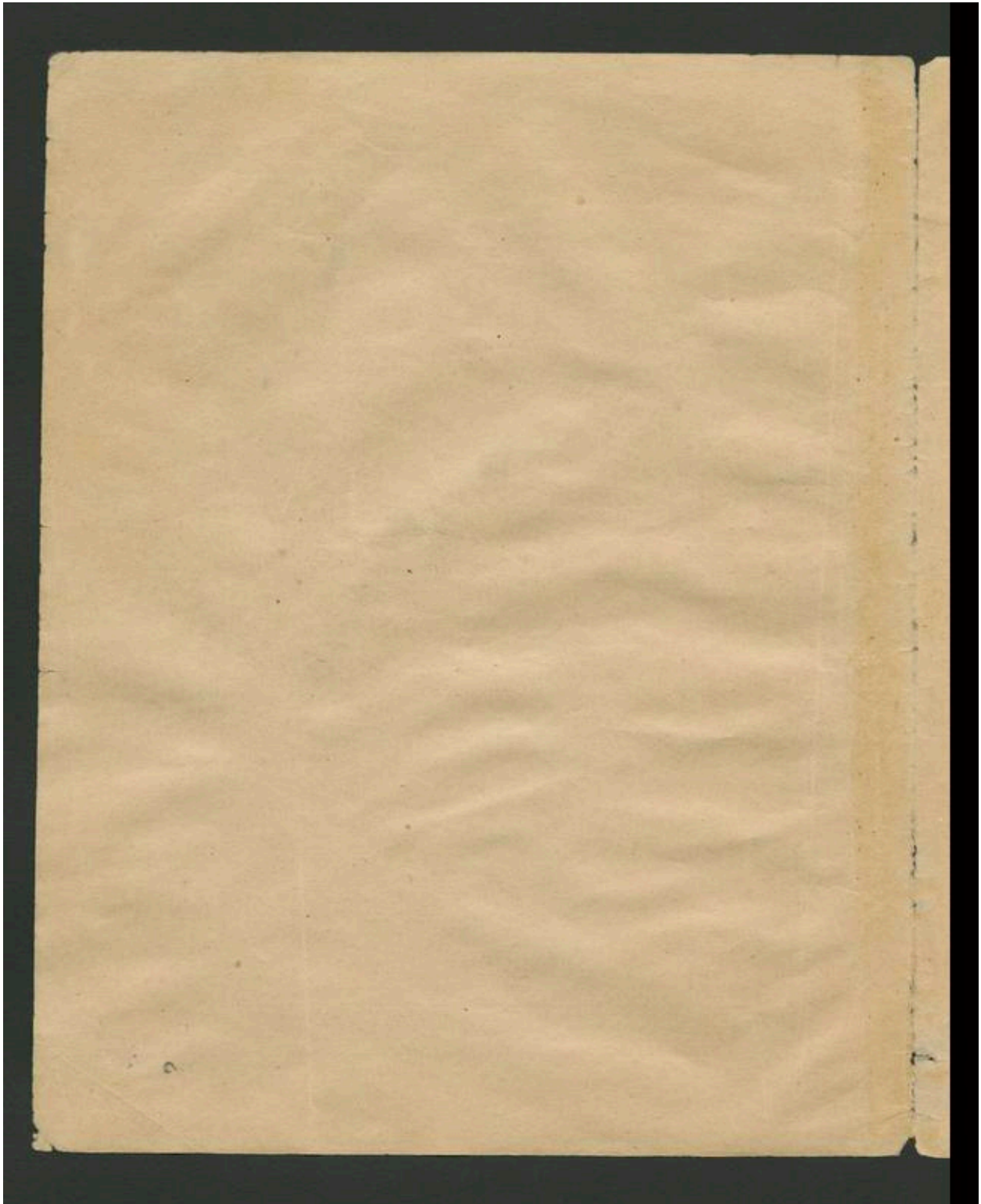
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

بسم الله الرحمن الرحيم

اصول اساسی شورای ملی

— تشکیلات مجلس —

- ۱- اصل- مجلس شورای ملی بعزم وتصمیم اعلیٰحضرت همایونی تصویب
جزگه ۱۳۰۹ منعقدہ مرکز کابل دائرہ موسس است .
- ۲- این مجلس تمام وکال مرکب از افرادی است که درامورات
معاشی و سیاسی افغانستان مشارکت دارند یعنی نماینده قاطبہ
اعلیٰ مملکت است .
- ۳- ترکیب وتشکیل مجلس شورای ملی از وکلای است که از ولایت
کابل و سایر ولایات و حکومتات و علاقہ دارہا منتخب میگردند
و محل انعقاد آن در پای تخت است .

(۲)

۴ : - تعداد وکلای شورای ملی در اصول نامه مصوبه انتخابات درج
و تعیین گردیده است .

۵ : - موعده انتخاب وکلای این مجلس در جمیع ادوار سه سال است و شروع
دور اول اعتباراً از روز افتتاح شورای ملی است ؛ و مقرر است
که بعد سرآمد هر سه سال وکلاء مجدداً انتخاب شوند .
انتخاب کنندگان در این که بخواهند از وکلای سابقه را تکراراً
انتخاب کنند در صورت رضایت مختار و بخیرند .

۶ : - اوقات تعطیل و موعده اشغال شورای ملی در اصول نامه داخلی
مجلس مشخص و محدود کرده خواهد شد در انشای تعطیل
اگر حکومت بوضع کدام اصول نامه ضرورت حس کند
این اصول نامه موقتاً از طرف حکومت تصویب و بموجب فرمان
پادشاهی تعمیل میشود در موقع اشغال اگر اصول موقتی از طرف
شورای ملی تسلیم کرده شد در تعداد اصول دائمی انخال والا
از طرف مجلس مذکور تعدیل یا تردید می شود .

۷ : - مجلس شورای ملی برای تحقیق و فیصله مسائل مهمه در هنگام
تعطیل هم دأر شده میتواند . و هرگاه بجهت فوت مسئله مبعوث

(۳)

عنها فرصت اجتماع عموم ممکن نشود تنها بحضور وکلای مرکز
وقریب آن مجلس شورای ملی انعقاد می یابد .

۸- وقتی بمذاکرات آغاز می شود که اقله ناصفه^۴ اعضا حضور داشته

باشند و فیصله مقررات آن هم باسناد اتفاق یا اکثریت آراست .

۹- مجلس شورای ملی در موقع افتتاح هر یک از ادوار خود خطاب^۴

به پیشگاه پادشاهی عرض و تبیین داده و از طرف قرین الشرف

همایونی مجاب میگردد .

۱۰- ابتداءً اعضای شامده^۴ مجلس بترتیب مذبله سوگند یاد می نمایند

و قسم نامه را امضاء می کنند .

(قسم نامه)

۱۱- ما امضاکنندگان ذیل از جهت اعتمادیکه ملت و حکومت بر ما

نموده بخداوند عظیم و قرآن کریم سوگند مینمائیم که برای ملت

و حکومت خود صادق خواهیم بود .

۱۲- اعضای مجلس شورای ملی در اظهار رای در مجلس

شورا بحضور جمیع و کلاء آزاد و از هر گونه اعتراض

مصئونند .

۱۳ - کافه مذاکرات مجلس شورای ملی بی‌اعثی که نتیجه آن بمنصه اجرا گذارده میشود عملی است نماینده گان جراند و معاینه کننده گان در تحت قیودات اصول نامه داخلی مجلس تنها حق حضور و استماع مذاکره را دارند .

(وظائف)

۱۴ - مجلس شورای ملی امورات داخل خود را مثل انتخاب رئیس اول و ثانی و هیئت تحریر و سایر اجزا و اصول مذاکرات و شعبات و غیره بر اساس اصول نامه داخلی و دوائر خواهد کرد .

۱۵ - کلیه اسولات و ضوابطی که وضع موجودیت آن برای تشیید مبانی حکومت و انتظام امور مملکتی باشد بتصویب مجلس شورای ملی میرسند .

۱۶ - تسویه امورات مالی رد یا قبول عوارض و فروعات و هم میزینهای جدیدی که و ات اقدام نمایند بتصویب مجلس خواهد بود .

۱۷ - ملاحظه ، بودجه مملکت بعد از ترتیب و پیشنهاد وزارت مالیه از وظائف شورای ملی است :

۱۸ - وضع اصول نامه جدید یا تغییر و فسخ قوانین مقرر به تصویب شورای ملی صورت خواهد گرفت خواه لزوم آن از مجلس عنوان

وخواه از طرف وزرا اظهار شده باشد.

۱۹- تصویب امتیاز تشکیل کپانیها و شرکت های عمومی ار هر قبیل

و بهر عنوان که باشد از طرف شورای ملی خواهد شد .

۲۰- عقد مقاولات و معاهدات اعطای امتیازات (انحصار) اعم

از تجارتي و صنعتی و فلاحتی و غیره خواه از طرف داخله باشد

یا خارجه به تصویب مجلس شورای ملی می رسد .

۲۱- انقراض دولتی اعم از اینکه از داخله یا خارجه ، بهر عنوان و اسم

باشد به اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی کرده خواهد شد .

۲۲- تمدید خط آهن و شوسه بیپول دولت و یا بخرج شرکت

و کپانیهای داخلی یا خارجی باشد تمامه او ایستاده به تصویب مجلس

شورای ملی است .

۲۳- مجلس شورای ملی حق دارد که در اوقات لازمه عریضه به

پیشگاه های بونی تقدیم دهد .

اما تقدیم این عریضه در همه حال بوسیله هیئتی مرکب از رئیس

و شش نفر اعضا که سایر طبقات از بین خود انتخاب میکنند

خواهد بود و وقت شرفیابی حضور هم اولاً توسط وزارت دربار

(۶)

استیدان می شود *

۲۴-: وزرا برای استماع مذاکرات در جلسات مجلس شورای ملی حضور بهم رسانده می توانند و نیز حق دارند که در صورت لزوم باستجازه رئیس مجلس برای مذاکره و تدقیقات امور توضیحات بدهند در مجلس برای حضور وزراء موضع معینه میباشد.

۲۵-: هر گونه قوانین جدیدی که بوضع آن احتیاج حس شود از طرف وزارت تجویز و انشاء گردیده توسط وزراء یا صدر اعظم به مجلس شورای ملی اظهار میشود و بعد از تصویب مجلس بصحبه پادشاهی مزین گشته قابل التعمیل میگردد.

۲۶-: لزوماً رئیس مجلس میتواند که شخصاً یا به پیشنهاد ده نفر از اعضای مجلس و یا وزیری بدون حضور نمایندگان جراند و معاینه کننده گان اجلاس محرمانه تشکیل دهد و نیز میتواند انجمن محرمانه مرکب از یک عدد منتخبین اعضای مجلس که اعضای سائر مجلس حق دخول در آن نداشته باشند ترتیب نمایند مگر نتیجه انجمن یا اجلاس محرمانه وقتی سرعی خواهد

(۷)

بود که در هر دو صورت مسئله مبحوث عنها بحضور سه ربع از
منتخبین مطرح مذاکره شده و با کثرت آرا قبول شده باشد
در صورتیکه مطلب در انجمن محرمانه قبول نشود در مجلس
عنوان نخواهد شد و مسکوت عنه خواهد ماند .

۲۷: - در صورتیکه مجلس محرمانه بخواهش رئیس دأر شده باشد
اگر از مذاکرات را تا اندازه مناسب به اطلاع عموم برساند
اختیار دارد اما اگر تشکیل مجلس بتقاضای وزیری بوده
است در انصورت افشای مذاکرات هم وابسته به اجازه خود
وزیر خواهد بود .

۲۸: - وزرا مطلب اظهار نموده گوی خود را ولو هر قدر بروی مباحثه
شده باشد حق دارند که از مجلس مسترد کنند اما اگر اظهار
ایشان بخواهش مجلس بوده است برای استرداد مطلب
موافقت مجلس هم شرط است .

۲۹: - اگر لائحہ اظهار نمودگی وزیری را مجلس قبول ننماید
باملاحظات خود عودت خواهد داد این لائحہ وقتی به مجلس
ثابثاً اظهار خواهد شد که وزیر، ملاحظات مجلس را رد یا قبول نماید .

۳۰: - اظهار رای از طرف اعضای مجلس شورای ملی راجع بتودید
 یا قبول مطلب واضح و بالتصریح می شود و هیچ کس نمیتواند
 ایشانرا بدادن رای خویش تجویص یا تهدید نماید اظهار رد
 یا قبول اعضای مجلس بهامات ظاهری امتثال ورقه سیاه
 و سفید بوده محل ادراک و افادات نمایندگان جرأند و
 معاینه کنندگان خواهد بود.

(عنوان مطلب از طرف مجلس)

۳۱: - هر يك از مطالبی که از طرف اعضای مجلس عنوان میشود
 آن وقت قابل مذاکره خواهد بود که اقلاً ربع اعضای
 مذاکره مطلب مذکور را تصویب بدانند درین صورت
 عنوان مذکور کتبا به رئیس مجلس تقدیم می شود و اگر
 رئیس مجلس آن لایحه را بدو در انجمن تحقیق تحت
 تدقیق بگیرد میتواند.

۳۲: - يك عده از اعضای شورای ملی ، که بانتخاب سایر اعضا و
 تصویب رئیس شورا منتخب و تجزیه میشود بنام (انجمن تحقیق)

(۹)

سنجشهای ابتدائی مناسبت وارد شور را بدقت نموده از آنجمله مواد قابل الذکر مجلس را همراه یک لایحه نظریه خودها بر رئیس مجلس پیش میدارند. و با اجازه رئیس مطرح مذاکره میشود.

و موادیکه اجمال بخوراهد یا مذاکره مجلس را ایجاب نکند با اسباب موجب آن از طرف رئیس بوزارت منسوبه اش اعاده میشود. اعضای انجمن تحقیق اقلاده نفر خواهد بود.

۳۳- مطالبیکه نظر باصل ۳۱ در مجلس عنوان می شود اگر متعلق یکی از وزرا باشد، در وقت مذاکره و تدقیق لایحه مذکور چه در انجمن تحقیق و یا در مجلس باید بوزارت متعلقه اش خبر داده شود که شخصاً خودش حاضر شود و یا معین خود را بفرستد و یک نقل لایحه و ضمائم آنرا باید مجلس قبل از احضار وزیر و یا معین برای مسبقیت شان ازده الی پانزده روز با استثنای مطالب ضروری بوزارت منسوبه ارسال دارد.

۳۴- در صورتیکه وزیر بنا بر کدام مصلحتی، در مطالب معنون

(۱۰)

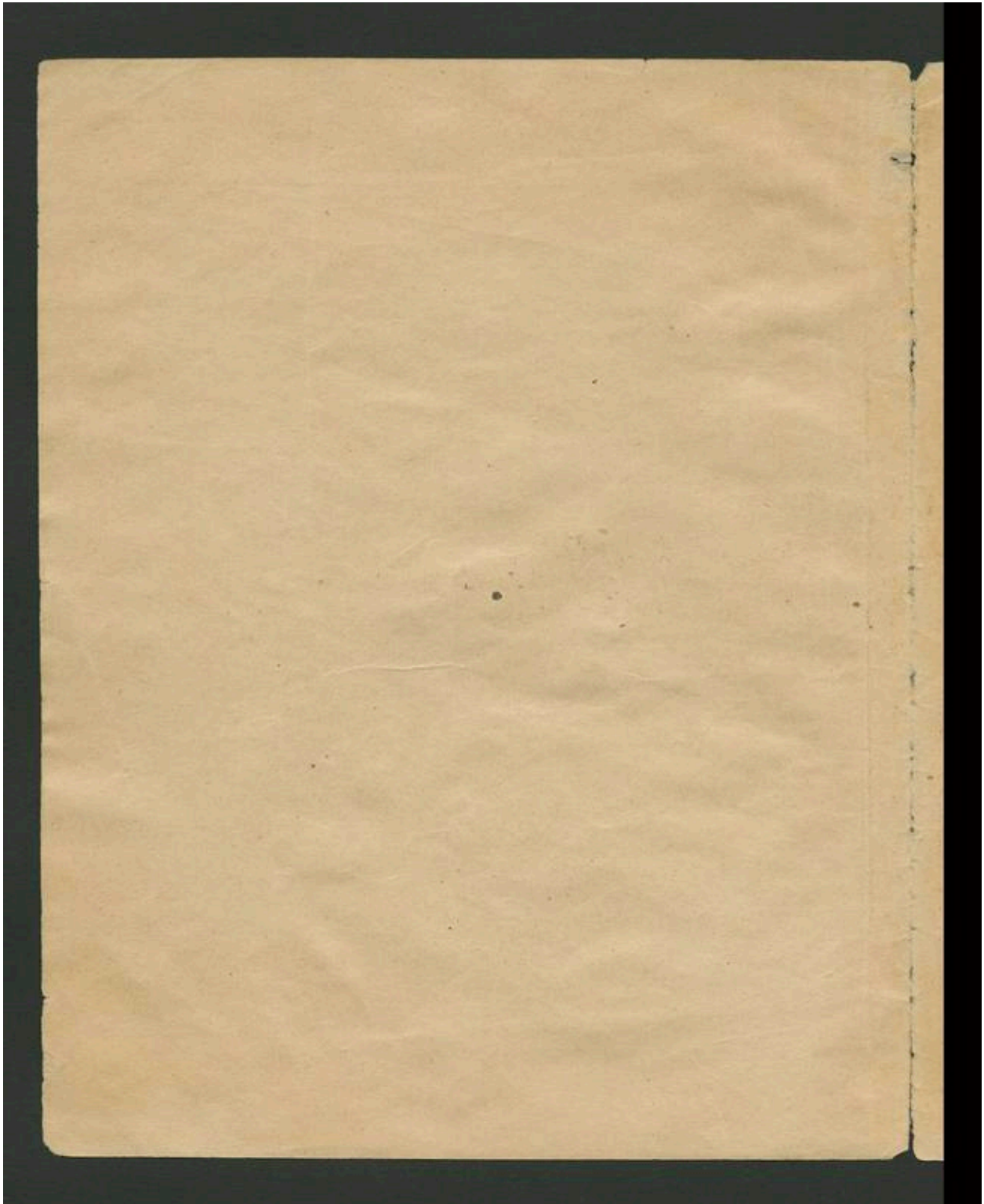
از طرف مجلس موافقت نتواند ، لازم است معاذیر خودش
را مواجهاً تصریح ، و مجلس را قانع بسازد .

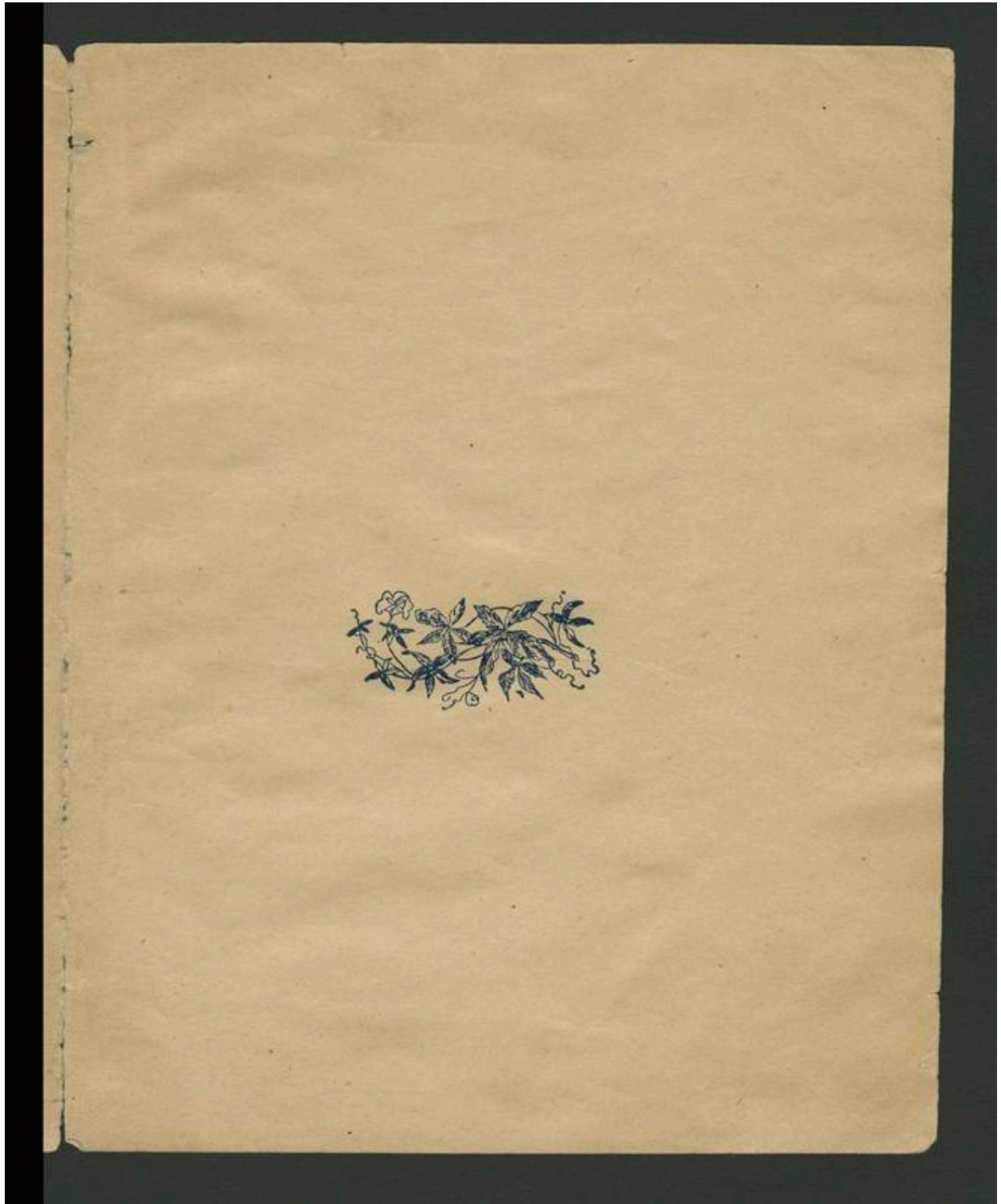
۳۵ : --- وزیریکه مجلس شورای ملی ازوی توضیحات بطلبید ،
از جواب ناگزیر و مسئول است و بدون عذر موجهه و علاوه
از اقتضا بتعویق و تاخیر جواب هم مجاز نیست - الا در
صورتیکه مطالب محرمانه - و دراختفای آن برای یک مدت
صلاح ملت و دولت باشد اما بعد موعده معینه بابر از مطالب
مذکور بحضور مجلس مکلف است .

۳۶ : --- مصوبات و قراردهای مجلس شورا بالعموم بعد از امضای
ذات شاهانه در موقع اجرا گذارده میشود .

اجراء و انفاذ مواد فوق الذکر را امر واراده میکنم . یوم شنبه (۲۷) برج سرطان
(۱۳۱۰) مطابق سوم ربیع الاول ۱۳۵۰ هـ

نمره اول

ضمیمه اصول اساسی مملکت

ضمیمه د اصول اساسی د مملکت

۱ - مامورین وزارت خارجه، و صاحب منصبان
عسکری و همچنان محصلین افغانی که به پول دولت
برای تحصیل در خارج مملکت اعزام میشوند
بجز دواج از تبعه خارجه مجاز نیستند.

مامورین د وزارت خارجی اولیکری منصبداران
ار همدارنگه تعلیم کونکی د پستانه چه د دولت په
پیسو سره و خارج ته لپاره د تحصیل لیرل کیری په
نکاح کولو د خارجو ښخو اجازه نه لري .

۲ - اتباع خارجه در افغانستان قطعاً حق
استملاک نندارند، با سفارت های دول خارجه
مقیمین افغانستان حسب مقاولات طرفین
بصورت معامله متقابله رفتاری شود.

تبعه د خارجی په افغانستان کېن بالکل حق
د ملکیت نه لری سفارتو سره د نورو دولتو، چه
په افغانستان کېن استوگنه لری سم له هغه قراردادو
چه پرمخ کېن د دواړو دولتو شوی وي، په قسم
د خامخ معامله (معامله متقابله) نله کیری.

مورخه: ۱۲ سنبله ۱۳۱۱ شمسی مطابق نمره جمادی الاول ۱۳۵۱ قمری

